

Behandeld door

Toos van Starrenburg
Telefoon 06 – 53 87 41 17
tvstarrenburg@wanadoo.nl

Aan de leden van de gemeenteraad Delft

Datum
06-09-2005
Ons kenmerk
n.v.t.
Uw brief van
n.v.t.
Uw kenmerk
n.v.t.
Bijlage
1

Onderwerp
onderzoeksrapport Delft Kennisstad

Geachte leden van de gemeenteraad,

Het is ons een genoegen u hierbij het eerste onderzoeksrapport van de Delftse Rekenkamer aan te bieden met als titel *Delft Kennisstad*. Het onderzoek spitst zich toe op het gemeentelijke beleid ten aanzien van Delft Kennisstad en is zowel een economische als bestuurlijke evaluatie. Daar waar de economische evaluatie het totale beleid betreft, ligt in de bestuurlijke evaluatie het accent op de laatste drie jaar.

Het onderzoek is bedoeld om de Raad een instrument in handen te geven om zich een afgewogen oordeel te vormen over het gevoerde beleid ten aanzien van Delft Kennisstad en de rol die de Raad daarin heeft gehad wat betreft het aangeven van de beleidskaders en het toezien op een adequate uitvoering.

Voorop gesteld dient te worden dat wij waardering hebben voor uw initiatief om al begin jaren negentig van de vorige eeuw de kenniseconomie zo nadrukkelijk op de agenda te plaatsen. Daarmee was Delft zijn tijd ver vooruit.

In het rapport hebben wij de bevindingen, conclusies en aanbevelingen opgenomen. In deze brief gaan we in op zaken waarvoor wij in het bijzonder de aandacht van de gemeenteraad van Delft willen vragen. Ook schetsen we kort de aanleiding en opzet van het onderzoek, zoals dat is uitgevoerd door Nyfer.

Bevindingen

1. De keuze van de Gemeenteraad en het College van B&W van Delft van begin jaren 1990 om Delft als 'kennisstad' te positioneren getuigde van economisch inzicht, is consistent volgehouden en kan nog steeds als een verstandige keuze worden bestempeld.
2. Het beleid Delft Kennisstad is in de loop der jaren echter niet voldoende geconcretiseerd in termen van doelstellingen, middelen en resultaten.

Dit heeft bijgedragen aan een gebrek aan richting en draagvlak. Bovendien is in de beginperiode veel tijd verloren gegaan met het vertalen van de visie op Delft Kennisstad in sociaal-economisch beleid. Pas in de begroting van 2005 zijn er voor het eerst heldere doelstellingen geformuleerd en wordt een relatie gelegd tussen doelen, middelen en resultaten. Mede daardoor vallen de feitelijke resultaten in termen van werkgelegenheid en economische groei vooralsnog tegen. De benchmarks laten zien dat ontwikkeling van werkgelegenheid in Delft en de regio achterblijft ten opzichte van andere steden in Nederland. Dit neemt niet weg dat de uitgangspositie van Delft met veel hoogopgeleiden en veel kennisintensieve bedrijvigheid gunstig is, hetgeen nog steeds een impuls kan zijn voor groeiende werkgelegenheid in de toekomst.

3. Om de kenniseconomie te bevorderen zijn drie hoofdthema's van belang: 1. stad en omgeving moeten een zo aantrekkelijk mogelijk woon- en werkklimaat bieden voor kenniswerkers en kennisintensieve bedrijven; 2. het beleid moet aansluiten bij de economische kracht van de regio en de stad; 3. het beleid moet bevorderen dat de belangrijkste partners van de kenniseconomie – ondernemingen, onderwijs- en onderzoeksinstituten, overheid – elkaar weten te vinden en tot onderlinge samenwerking en afstemming komen.
4. De uitwerking van het beleid is op onderdelen van de hoofdthema's goed, maar op andere onderdelen minder overtuigend geweest. Vooral in het begin heeft de uitwerking van het beleid geruime tijd op zich laten wachten, waardoor een belangrijk momentum om als gemeente Delft een vooraanstaande positie op het terrein van de kenniseconomie in te nemen, verloren is gegaan. Positief is dat er de nodige faciliteiten, zoals bedrijfsterreinen en bedrijfsverzamelgebouwen, voor startende ondernemers zijn gecreëerd. De gerichtheid op de sterke kanten van Delft en het verder uitbouwen en promoten daarvan kan beter, zoals ook de casestudies naar Technostartbeleid en de profilering van het beleid Delft Kennisstad laten zien. Het feit dat contacten met de universitaire en onderwijswereld gedurende een reeks van jaren matig zijn geweest, is lang onvoldoende geproblematiseerd. Positief is dat er - vooral na 2002 - initiatieven zijn genomen om belangrijke spelers in de kenniseconomie nauwer met elkaar in contact te brengen.
5. Tot nu toe heeft de Raad nog weinig gebruik gemaakt van de instrumenten waarmee hij invulling kan geven aan zijn duale rol, zoals het recht zich regelmatig door middel van managementrapportages (MARAPS) te laten informeren, het recht op ambtelijke ondersteuning en het indienen van amendementen. Afspraken met het College over een duidelijke informatievoorziening op grond van de informatiebehoefte van de Raad ontbreken. Voor zover vanuit de Raad er bemoeienis was met het beleid had deze vooral betrekking op uitvoeringsniveau en minder op kaderstelling en controle op hoofdlijnen. Dat houdt risico's in qua koers, consistentie en continuïteit.
6. De promotie van het beleid kan veel krachtiger. De bevolking van Delft is tot nu toe nauwelijks bij Delft Kennisstad betrokken. De

burgemeester en verantwoordelijke wethouders dienen het beleid meer uit te dragen. Daarnaast zouden lokale politici met de bevolking in debat dienen te gaan om te horen wat de wensen zijn. Daarbij dient duidelijk te worden uitgelegd welke politieke keuzen in het kader van Delft Kennisstad worden gemaakt en waarom. Voorwaarde voor een effectieve communicatie is helderheid over de inhoud van de boodschap – een duidelijk besef van waar de werkelijke kracht van Delft ligt – en de doelgroepen waarop het promotiebeleid zich richt. Dit is ook intern van belang om eensgezind op te treden en het beleid aan effectiviteit te laten winnen. Pas wanneer de gemeente precies weet waar haar sterke punten liggen, slaagt zij erin dit beleid op een juiste en effectieve wijze te bevorderen. Versterking van het draagvlak onder de bevolking voor het regionaal-economisch beleid begint met duidelijk te maken hoe de effecten van het beleid zich doorvertalen naar de hele bevolking in de vorm van inkomen en werkgelegenheid.

Aanleiding tot het onderzoek

Delft Kennisstad is belangrijk voor het imago van Delft. Het economisch beleid van de gemeente Delft staat al vanaf het begin van de jaren negentig van de vorige eeuw in het teken van Delft Kennisstad. Doel van het beleid was het bevorderen van de kennisintensieve werkgelegenheid. In die periode is het beleid onderhevig geweest aan verschillende veranderingen. De richting is in de loop van de jaren toegespitst, regionale samenwerking is belangrijker geworden en de rol van de gemeente is verschoven van regisseur naar medespeler. Dit maakt Delft Kennisstad tot een langlopend en complex beleidstraject, dat vanuit het oogpunt van effectiviteit en efficiency van beleid interessant is. Vanuit het oogpunt van dualisering van het gemeentebestuur is daarbij ook interessant in hoeverre de verandering van de rol van de Gemeenteraad tot een andere opstelling ten aanzien van het beleid heeft geleid. Het recente besluit om het beleid met betrekking tot Delft Kennisstad tot 2015 te continueren geven het onderzoek bovendien actualiteitswaarde.

Opzet onderzoek

Het onderzoek is in opdracht van de Rekenkamer uitgevoerd door Nyfer. Doel van het onderzoek was om geobjectiveerde en onderbouwde uitspraken te kunnen doen over met name de effectiviteit van het beleid en de verbeteringen die daarin mogelijk zijn. Het onderzoeksrapport is gebaseerd op een uitvoerige documentenstudie en een twintigtal interviews. In het onderzoek stonden de volgende vragen centraal:

1. Welk beleid heeft de gemeente Delft in de periode 1990-2005 gevoerd om de werkgelegenheid in de kennisintensieve sector te bevorderen en hoe succesvol is dit beleid geweest, rekening houdend met algemeen-economische en conjuncturele ontwikkelingen?
2. Wat is het relevante krachtenveld waarbinnen het economische beleid van de gemeente vorm moet krijgen? Met andere woorden: welke andere partijen zijn voor de ontwikkeling van Delft als kennisstad van belang?

Datum
06-09-2005
Ons kenmerk
n.v.t.

3. Hoe heeft de Delftse economie zich de afgelopen tien jaar ontwikkeld op terreinen als werkgelegenheid en economische groei en hoe verhoudt dit zich tot de ontwikkeling in Nederland en vergelijkbare gemeenten?
4. Hoe moet het economische beleid van de gemeente Delft over de periode 1995-2005 worden geëvalueerd?
5. Zijn de Raad en het College er in geslaagd effectief te opereren binnen het krachtenveld waarbinnen het economische beleid vorm moet krijgen? Zo ja, hoe? Zo neen, waarom niet?
6. Hoe kan het functioneren van de Raad en het College in het licht van de dualisering van het gemeentebestuur worden verbeterd?

Beantwoording van de onderzoeksvragen heeft geleid tot een onderzoeksrapport dat is voorgelegd aan instanties c.q. personen waarmee gesprekken zijn gevoerd ter controle van de feitelijke gegevens. Voor zover de opmerkingen betrekking hadden op feitelijke onjuistheden c.q. de weergave van letterlijke citaten, zijn de opmerkingen in het onderzoeksrapport verwerkt.

Op basis hiervan heeft de Delftse Rekenkamer het rapport vastgesteld en haar bevindingen daarop gebaseerd. Dit rapport is voorgelegd aan het college van B en W van Delft. De reactie van het college is toegevoegd aan het rapport.

In de hoop dat dit onderzoeksrapport ondersteuning biedt bij de vervulling van uw taken, tekenen wij

met vriendelijke groet,

W.M.J. Bloemendaal-Lindhout

C.A. Hazeu

Voorzitter Delftse Rekenkamer

Secretaris Delftse Rekenkamer